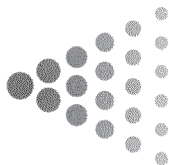

КРИБ

КОНФЕДЕРАЦИЯ
НА РАБОТОДАТЕЛИТЕ
И ИНДУСТРИАЛЦИТЕ
В БЪЛГАРИЯ

ГЛАСЪТ НА БЪЛГАРСКИЯ БИЗНЕС

НАРОДНО СЪБРАНИЕ

Вх. № К.17-728-00-5
дата 22.06.2017 г.

Изх. № 116-00-116

София 21 юни 2017 год.

ДО:

**Г-Н ДАНАИЛ КИРИЛОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
КОМИСИЯ ПО ПРАВНИ ВЪПРОСИ
НА НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ**

Относно: Законопроект за изменение и допълнение на АПК, внесен от народния представител Данаил Кирилов и други народни представители

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН КИРИЛОВ,

КРИБ оценява внесеня законопроект за изменение и допълнение на АПК, внесен от народния представител Даниел Кирилов и други народни представители, като един определено модерен законопроект, използващ постиженията в областта на информационните технологии и определено намаляващ административната тежест върху търговските дружества и останалите организации, а също и за гражданите. Едновременно са запазени основните принципи и структурата на АПК и поради това се запазват постиженията на кодекса и дават възможност да се запази практиката по прилагането на текстовете му. В законопроекта се уреждат редица неуредени случаи, а също и случаи, пораждащи противоречива съдебна практика. По този начин сериозно се намалява възможността за противоречива съдебна практика за в бъдеще. Промените създават условия за значително по-бързо приключване на административните производства. Оценяваме проекта като един качествено нов законопроект. В сравнение с предишен проект, внесен за изменение и допълнение на АПК в предходното Народно събрание, настоящият проект е съществено преработен и в него са отразени всички критични бележки, направени при обсъждането му, както и становищата на

заинтересованите организации и държавни органи.

Чрез проекта за изменение и допълнение на АПК се предприемат конкретни и категорични мерки за **съществено намаляване на административната тежест и за търговските дружества, и за гражданите.**

Вече **администрацията следва сама да изисква** всякакви доказателства, вкл. и всякакви документи от други административни органи, а не да издава удостоверения на гражданите сами да обикалят и да събират доказателствата, както ставаше на практика в почти 100% от случаите. Предвижда се и достатъчно дълъг срок, за да се подготви администрацията за въвеждането на тази изключително важна мярка за цялата администрация. **Мълчаливото съгласие не се въвежда на мястото на мълчаливия отказ**, а само се урежда как точно да се реализира мълчаливото съгласие, когато такова се предвиди в специален закон. И досега мълчаливото съгласие се уреждаше в един специален закон, но уредбата беше толкова сложна, че не ни е известен случай тя да е била прилагана. Подкрепяме позицията, че не се въвежда изцяло мълчаливото съгласие, вместо мълчаливия отказ, защото това съвсем не винаги е подходящо с оглед на правните последици в дадена дейност. Едновременно с това се въвежда ефективна и разбираема уредба на мълчаливия отказ, което ще улесни значително прилагането му в подходящите случаи чрез предвиждането му в специални закони. Въпреки, че това може да се изведе от текста на закона, предлагаме да се помисли дали не трябва да има изрична разпоредба, която да пояснява чрез кои точно документи се удостоверява пред държавни органи и трети лица наличието на мълчаливо съгласие.

Претоварването на ВАС с прекомерно много дела е най-увреждащото търговските дружества, т.е. бизнеса. Най-тежкото увреждане на правата на търговските дружества, а и на гражданите, има, когато делата им се насочват след повече от година и се отлагат през дълги периоди от време.

Още по-тежко е увреждането чрез наличието на противоречива съдебна практика – по този начин могат да бъдат нарушени изключително големи и съществени права и интереси на търговските дружества и гражданите. Промените дават възможност за значително ускоряване на делата чрез пакет от мерки. Разтоварването на ВАС дава възможност за уеднаквяване на практиката чрез тълкувателни решения.

Всяка държава в света си пази върховните съдилища от задръстване с дела. В другите държави натоварването на върховните съдилища с брой дела на един съдия е в пъти по-малко, отколкото в българския Върховен административен съд. Това дава възможност за много повече тълкувателни решения, което уеднаквява цялата съдебна практика. В момента съдебната практика по административни дела у нас съдържа твърде много противоречащи си съдебни решения, което създава недостатъчна предвидимост за бизнеса и намалява чуждестранните инвестиции. Освен това противоречивата практика засяга по недопустим начин правата на търговските дружества и на гражданите. При това положение смятаме, че е напълно обосновано съвсем умереното увеличение на касационните такси, а именно на 90 лв. за граждани и

на 450 лв. за организации. Преди това е имало бесплатно административно производство и практически бесплатно обжалване пред първата съдебна инстанция, което гарантира безпрепятствен достъп до правосъдие. Ако има много по-непротиворечива съдебна практика, тогава по света даже не се стига до касационно обжалване. При касационното обжалване и при производствата за отмяна, в случаите, в които материалният интерес е определяем, в проекта правилно е възприет размер, който вече съществува в един приет от Народното събрание и години наред успешно прилаган закон, който осигури една от най-високите степени на усвояване на европейските фондове в страните от ЕС - **Закона за управление на средствата от европейските структурни и инвестиционни фондове**. Тъй като там се предвиждат пропорционални такси на всяка от двете инстанции, а в настоящия законопроект се предвиждат пропорционална такса само в случаите на касационно обжалване и отмяна, е взета предложената в горесцитирания закон пропорционална такса – 1% от интереса, **като са сложени и максимални ограничения, които често падат под една хилядна от интереса**. Прави впечатление, че касационните такси в настоящия проект са многократно намалени, спрямо проекта за изм. и доп. на АПК, внесен в предходното Народно събрание.

Независимо дали по делото има определяем материален интерес или не, таксите при касационно обжалване, свързани с пенсионното осигуряване, здравно осигуряване и социално осигуряване, са 30 лв. за граждани и 200 лв. за организации и държавни органи.

Предложена е и разпоредба, даваща реални възможности за освобождаване от държавни такси. По този начин се гарантират правата на граждани в уязвимо положение и се съобразяват стандартите и правата, установени в Европейската конвенция за защита правата на човека.

Отдавна бизнесът иска да е равнопоставена страна спрямо административните органи. Защото обратното означава грубо да е нарушен принципът за равнопоставеност на страните, който принцип изрично е залегнал и в Конституцията, и в АПК и досега не бе спазван. Недопустимо е Конституцията и основополагащите правни принципи да бъдат погазвани. Например, ако администрацията загуби първата съдебна инстанция, тя и да знае, че не е права - обжалва, защото не претърпява никакви отрицателни последици от това, че обжалва законосъобразен акт. Това води до съществено забавяне на производствата и съществено нарушаване на законните интереси на бизнеса. По същия начин съществено се нарушават и правата на гражданите. За съжаление в проекта за изм. и доп. на АПК, административните органи се приравняват при плащането на такси към гражданите, а не към организациите. Това означава, че и с проекта все още не се постига пълна равнопоставеност, защото таксите се заплащат от организациите, в чиято структура са административните органи. Би следвало всички организации да са равнопоставени. Таксите са едно от над 170-те промени в проекта и съсредоточаването само върху тях от принципа на сиромасомилството, би представлявало елементарен поглед върху проекта и въобще върху съвременния живот,

още повече, при тяхната изразена умереност и при наличието на ефективен механизъм в проекта за освобождаване от такси на граждани, които не разполагат със средства.

Административните договори имат за цел да създадат повече възможности за адаптиране към нововъзникващи ситуации при по-продължително прилагане или при съществена промяна в условията на изпълнение на задълженията. Това предотвратява необходимостта от съдебни спорове и спестява много време и средства. Всички основни характеристики на договора се запазват – просто се дават отделни допълнителни защити при екстрени случаи, каквито практиката е показала, че възникват и ако няма възможност за адаптиране, може да се стигне до тежки неблагоприятни последици. Практиката на административните договори е широко разпространена в държавите в ЕС, включително във Франция, Германия и Италия. Именно от ЕС дойде инициативата да бъде въведен административния договор в АПК още при предишното Народно събрание.

Производствата ще станат значително по-бързи.

На първо място поради по-бързото и безотказно съобщаване, уведомяване и призоваване и широкото използване на информационните технологии. Въвеждането на информационните технологии не засяга малцината граждани, които нямат достъп до тези технологии – за тях се предвиждат ефективни конвенционални методи на съобщаване и връчване на документи.

Изясняването на много от неуточнените проблеми в Кодекса ще намали броя на отлаганията на делата и самото производство ще върви значително по-безпроблемно. Поради съсредоточаването на събирането на доказателствата само в административния стадий и първата съдебна инстанция, ще се намалят рязко възможностите за дублиране на дейността по събиране на доказателствата отново в касационната инстанция. В големия брой върховни съдилища по света производството се извършва в закрити заседания, освен ако съдът реши друго. Такава уредба и в България ще намали съществено забавяне на делата, поради трудности с призоваването и отлагането им. Делата ще се забързат и поради по-равномерното натоварване на административните съдилища. Възможността ВАС да извършва много повече тълкувателна дейност и неминуемото уеднаквяване на практиката, ще доведе до много по-безпроблемно правораздаване, което автоматично води до ускоряване на производството.

Чрез гледането на данъчните дела по местожителството или по седалището на данъкоплатеца, му се спестяват често големи усилия по пътуване за водене на дела далеч от неговото местоживееене или седалище. Тази мярка ще доведе и до много по-равномерно натоварване на административните съдилища и съответно до ускоряване на административните производства.

Въвеждане на срокове за насрочване на делата и достатъчното време за съдилищата да се нагодят към тези изисквания, ще се доведе до много по-бързото им приключване. За бизнеса това е от изключително значение. Какъв е смисълът от това, че издаването на

административния акт по начало трябва да стане в едноседмичен срок, когато обжалването трае повече от година. Това често обезсмисля издадения акт. Административните актове са важно условие при осъществяването на много икономически дейности и забавянето на влизането им в сила е едно от големите препятствия за българската икономика.

С уважение,

Кирил Домусчиев
Председател на ~~Управителния съвет~~

